

TALOUSARVIO 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA 2019-2022

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

13 Sivistystoimen toimiala yhteensä

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	39 150	35 425	36 740	37 302	37 874	38 454
Menot	-437 257	-475 753	-502 468	-512 517	-522 767	-533 223
Toimintakate	-398 107	-440 328	-465 728	-475 215	-484 894	-494 769

13 Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	35 294	31 909	33 153	33 660	34 175	34 697
Menot	-400 365	-435 617	-461 551	-470 782	-480 198	-489 802
Toimintakate	-365 071	-403 707	-428 398	-437 122	-446 023	-455 104

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sivistystoimi huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, opetus- ja kirjastopalveluiden sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Sivistystoimen organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen, kirjasto- ja tietopalveluiden, kulttuurin-, liikunnan ja nuorisopalveluiden tulosalueesta sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalueesta sekä johdon tukiyksiköstä.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti sivistystoimi edistää asukkaiden oppimista, sivistystä ja vapaa-ajan palveluita osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen sekä harrastusmahdollisuuksien avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Ammatillisen koulutuksen toiminta- ja rahoituslainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Säädökset tulevat voimaan vaiheittain vuoden 2021 loppuun mennessä. Toiminnan, talouden ja

seurannan järjestäminen uuden lainsäädännön mukaisesti vaatii rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia.

Sivistystoimen keväällä 2018 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat väestönkasvu ja monimuotoistuminen, maakuntahallinto, ympäristötietoisuuden vahvistaminen, yritys ja -työelämäyhteistyö verkostoineen sekä teknologinen kehitys.

Vantaan väkiluvun kehitys on ollut viime vuosina voimakasta, mutta se perustuu pääasiassa vieraskielisen väestön kasvuun. Esimerkiksi varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on kasvanut vuosina 2008–2016 127 prosenttia, kun kotimaankielisten lasten määrä on samaan aikaan vähentynyt kuudella prosentilla. Perusopetuksessa vuosina 2014–2017 suomea äidinkielenään puhuvien määrä on kasvanut 2,2 prosentilla ja suomea toisena kielenä puhuvien määrä 31,2 prosentilla. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen aiheuttavat kunnille paineita, se voi hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä sivistystoimi haluaa olla aktiivinen toimija segregaatiorjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohtelun -toimenpideohjelman toteuttamisessa.

Maakuntahallintoon ja kaupungin uuteen organisaatioon suhtaudutaan toimialalla myönteisesti, sillä niiden nähdään voivat toimia sykäyksenä toiminnan uudistamiseen sekä uusien yhteistyömuotojen ja verkostojen luomiseen. Sivistystoimen palveluiden kannalta huolta herättää kuitenkin lapsi- ja perhepalveluiden pirstoutuminen sekä epätietoisuus tulevasta rahoituspohjasta. Muuttuvassa toimintaympäristössä tulee lisäksi panostaa työhyvinvointiin sekä osaavan työvoiman saamiseen ja sitouttamiseen.

Toimintaympäristöanalyysissä nousi selvästi esille teknologian tarjoamat mahdollisuudet. Sivistystoimi näkee yhä tärkeämmäksi uuden teknologian käyttämisen ja kehittämisen. Toimialan henkilöstön siirtyessä vuoden 2019 alussa Silkin tiloihin ajasta ja paikasta riippumattoman työskentelyn kehittämiseen tullaan panostamaan. Asian tärkeys korostuu myös asiakasrajapinnassa – oppimisympäristöt kehittyvät ja sähköinen asiointi tulee entisestään lisääntymään. Selvinä haasteina teknologiselle kehitykselle nähdään niistä aiheutuvat kustannukset sekä osaamistasosta huolehtiminen.

Ympäristötietoisuuden vahvistaminen mahdollistaa paremman huomisen Vantaalaisille ja on selkeä globaali trendi. Sivistystoimessa ympäristötietoisuutta halutaan lisätä yhteisöllisesti, ja toimiala on laatinut vuoden 2018 aikana nelivuotisen suunnitelman Resurssiviisauden tiekartan 2018–2030 toteuttamiseksi. Tulevaisuuden kuva Vantaasta on hiilineutraali ja jätteen kaupunki, jossa ylikulutusta vältetään.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2018–2028 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2028 mennessä 2 711 lapsella. Kasvu vastaa 12-15 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 382), Tikkurilan (556) sekä Myyrmäen (509) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 270 lapsella, suuralueen Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 444 lapsella. Samoin Koivukylän suuralueen kasvun ennustetaan olevan vain 22 lasta, mutta suuralueen Koivukylän kaupunginosan 154 lasta. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän Korson (-60) ja Hakunilan (-22) lapsella.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2018–2028 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2028 mennessä 1 763 henkilöllä, joista on alakouluikäisiä 765 ja yläkouluikäisiä 998.

Kasvu vastaa kahden suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (807), Tikkurila (800) ja Myyrmäki (547). Myös Hakunilan (63) suuralueella perusopetusikäisten määrä kasvaa. Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Aviapoliksen (-35), Koivukylän (-121) ja Korson (-357) suuralueilla.

Tuloskortin / toimialan keskeiset tavoitteet

Sivistystoimen tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kaupungin talouden tasapainoa halutaan lisätä kehittämällä edelleen sähköisten työ-, koulutus- ja kokousvälineiden hyödyntämistä vapauttamalla siirtymisiin käytettyä työaikaa. Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien, tukemalla lasten ja nuorten kasvua ympäristövastuulliseen toimintaan sekä vahvistamalla kuntalaisten tietoisuutta ympäristövastuusta.

Kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa vahvistetaan laadukkailla palveluilla, joten jokaisella tulosalueella on vähintään yksi menestystarina, jota tuodaan esille eri viestintäkanavissa. Koulutustakuuta toteutetaan parantamalla perusopetuksensa päättäneiden sijoittumista perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen tai suoraan tutkintoon johtaviin opintoihin. Ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämisiä ennaltaehkäistään moniammatillisella tuella.

Asukkaiden hyvinvointia edistetään kehittämällä toimintamalleja liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi sekä kiinnitetään erityishuomiota vähän liikkuvien tunnistamiseen ja kannustamiseen.

Ennaltaehkäistään ja puututaan kiusaamiseen ja väkivaltaan.

Sivistystoimi on edelläkävijä palvelujen kehittämisessä hyödyntämällä data-analytiikkaa toiminnan ja palveluiden kehittämisessä. Robotiikan oppimiskeskus toimii ohjelmoinnin ja robotiikan oppimisen keskuksena. Oppimiskeskus palvelee kaikkia toimialan tulosalueita ja on avoin kaikille asukkaille.

IRTAIN OMAISUUS

Sivistystoimen irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Ylästön koulun lisärakennuksen, Keimolanmäen palvelijongin ja Rajatorpan uusien koulujen kalustaminen. Aurinkokiven uuden koulurakennuksen ensikertainen kalustaminen toteutetaan yhteistyössä tilakeskuksen kanssa, kalustaminen toteutetaan pääosin tilakeskuksen irtaimistomäärärahalla. Havukosken, Rajatorpan, Ruusuvuoren ja Askiston koulujen perusparannukseen liittyvien vanhojen kalusteiden uusiminen.

Hakunilan, Kaivokselan, Keimolanmäen ja Tikkurilan uusien päiväkotien kalustaminen, sekä Rajatorpan esiopetustilojen kalustaminen. Lisäksi on varauduttu seitsemän päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Lisäksi määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyvien kalustehankintoihin sekä kulttuuri- ja monitoimitalo Vernissan peruspannukseen liittyvien vanhojen kalusteiden ja laitteiden uusiminen.

13 10 Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-145	-158	-159	-163	-166	-169
Toimintakate	-145	-158	-159	-163	-166	-169

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ammatillisen ja aikuiskoulutuksen sekä kirjastopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä. Vapaa-ajanlautakunta huolehtii kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat opetuslautakunnan, vapaa-ajan lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20 Yhteiset palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-3 730	-6 298	-6 448	-6 577	-6 709	-6 843
Toimintakate	-3 730	-6 298	-6 448	-6 577	-6 709	-6 843

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalue, joka jakautuu hallinto-, henkilöstö-, talous-, suunnittelu- ja kehittämis- ja viestintäyksiköihin sekä johdon tukiyksikköön. Sivistysviraston yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous-, hallinto- ja henkilöstöpalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään yhteiset turvallisuuspalvelut, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat.

Suunnittelu- ja kehittämisyksikköön kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Kaupungin talouden tasapainoa halutaan lisätä kehittämällä edelleen sähköisten työ-, koulutus- ja kokousvälineiden hyödyntämistä ja vähentämällä paperisten esitteiden ja oppaiden painatusta. Turvaamme talouden tasapainon pysymällä määrärahoissa

Edistämme asukkaiden hyvinvointia ehkäisemällä väkivaltaa lisäämällä työturvallisuuskoulutuksia. Varmistamme kriisitilanteisiin varautumista toteuttamalla tulosalueiden valmiusharjoituksia.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä pilotoimalla ohjelmistorobotiikkaa koulukuljetusten suunnittelussa.

Johtamiskäytäntöjä kehitetään toimintakulttuurin muutoksessa ja pitämällä perustehtävien suorittaminen hyvällä tasolla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tulosalueen määrärahoissa on varaus koko sivistystoimen varhe-maksuihin. Maksuja seurataan tulosalueittain. Varhe-arvio vuodelle 2019 on 1,2 M€.

Sähköinen asiointi lisääntyy koulukuljetusten järjestämisessä. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista tuetaan. Sisäilmaviestintää kehitetään aktiivisesti. Robotiikkakeskuksen toimintaa kehitetään yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa.

Tuetaan varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa. Osallistutaan automatisoidun talousraportoinnin kehittämiseen.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	7 547	7 252	8 186	8 318	8 451	8 587
Menot	-167 706	-182 928	-195 082	-198 983	-202 963	-207 022
Toimintakate	-160 159	-175 676	-186 896	-190 666	-194 512	-198 435

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Oppilasmäärän kasvuennuste muun kuin vammaisopetuksen osalta on arvioitu olevan 512 oppilasta. Vammaisopetuksen määrän kasvuksi on arvioitu 21 oppilasta.

Oppilaanohjaukseen resurssia on nostettu vastaamaan keskimääräistä valtakunnallista tasoa. Lisäksi on laadittu oppilaanohjauksen kehittämissuunnitelma koko meneillään olevalle strategiakaudelle. Toinen painopiste on työelämäpainotteisen opetuksen kehittäminen vuosiluokilla 7-9. Strategiakauden tavoitteena on mahdollistaa kaikissa yläkouluissa työelämäpainotteiset opiskelupolut.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta. Kaupungin strategian mukaisesti arvioidaan uuden opetussuunnitelman vaikuttavuutta sekä peruskouluikäisten osaamista. Vuoden 2019 aikana tulee ratkaista millaisilla digitaalisilla menetelmillä ja välineillä saavutetaan tietoa, jota voidaan käyttää oppilaantuntemuksen, -arvioinnin ja toiminnan suunnittelun sekä kehittämiseen tukena niin yksikkö- kuin kuntatasolla.

1.1.2019 opiskeluhuollon tulosityksikön toiminta alkaa perusopetuksen tulosalueella. Yksikkö tarjoaa opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluita perusopetuksen lisäksi varhaiskasvatukseen, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen sekä ruotsinkielisten palvelujen tulosalueille.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Oppilaanohjauksen ja työelämäpainotteisen opetuksen kehittäminen
 Kiusaamisen vähentäminen sekä systemaattinen tunne- ja sosiaalisten taitojen kehittäminen
 Liikunta- ja harrastustoiminnan lisääntyminen
 Arviointimenetelmien ja tiedolla johtamisen systemaattinen kehittäminen

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto myös vuosiluokilla 8 ja 9.
 Työelämäpainotteisen opiskelun kehittäminen JOPO-opetuksen rinnalla.
 Digitalisaation hyödyntäminen oppimisen arvioinnissa ja oppimista koskevan tiedon keräämisessä.
 Uuden opiskeluhuollon tulosityksikön toiminnan käynnistäminen.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	531	507	633	642	652	662
Menot	-22 661	-24 073	-25 604	-26 116	-26 638	-27 171
Toimintakate	-22 130	-23 566	-24 971	-25 474	-25 986	-26 509

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä.

Vantaan suomenkieliseen lukiokoulutukseen kuuluu viisi päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lisäksi koko nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueen (suomenkieliset lukiot, Vantaan ammattiopisto Varia ja Vantaan aikuisopisto) johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Opetushallitus käynnisti vuonna 2016 Uudistuva lukio – Uskalla kokeilla kehittämisohjelman, jonka myötä lukiokoulutusta kehitetään valtakunnallisesti. Uudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Uusi lukiolaki tulee voimaan 1.8.2019 ja uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021.

Ylioppilaskirjoitukset ovat digitalisoituneet vuodesta 2016 alkaen, keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutetaan sähköisesti.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen visiona vuodelle 2022 on Hyvinvointia, osaamista ja menestystä – yhdessä.

Hyvinvointia edistetään lukiokoulutuksessa panostamalla opiskelijoiden elämänhallinnan kehittämiseen, tukemalla opettajien työssäjaksamista itsensä johtamisen koulutuksilla sekä uudistamalla tiloja pedagogisesta ja ergonomisesta näkökulmasta.

Opiskelijoiden opintomenestyksen varmistamiseksi ja jatko-opintoihin sijoittumisen edistämiseksi vahvistetaan opiskelijoiden ohjausta koko henkilöstön yhteistyönä, kehitetään korkeakoulu yhteistyötä sekä pilotoidaan uudenlaisia arvioinnin menetelmiä. Päämääränä on muun muassa arviointimenetelmien kehittäminen siten, että opiskelija oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan laajemmin kuin akateemisten taitojen osalta.

Osaamisen kehittämisen osalta jatketaan jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavien digitaalisten taitojen kehittämistä. Tarkoitus on myös kartoittaa, miten erilaisia oppimisympäristöjä hyödynnetään ja kehittää niitä kartoituksen pohjalta. Opettajille järjestetään pedagogista täydennyskoulutusta osaamisen vahvistamiseksi lukiokoulutuksen uudistuessa.

Yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä vahvistetaan huolehtimalla, että ryhmäytymistä toteutetaan koko lukuvuoden aikana ja kesken lukuvuoden opintonsa aloittavat opiskelijat ryhmäytyvät. Kaikki opiskelijat otetaan laaja-alaisesti mukaan lukion toiminnan kehittämiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2019 lukiokoulutuksessa valmistaudutaan opetussuunnitelmauudistukseen ja perustetaan työryhmät suunnitelman laatimista varten.

Perusopetuksen päättävien ikäluokkien kasvuun varaudutaan kartoittamalla aloituspaikkojen lisäystarvetta ja jatkamalla lukioverkon kehittämistyötä.

Oppimisympäristöjen ja työelämälähtöisyyden kehittämistä jatketaan Opetushallituksen ja ESR:n rahoittamissa hankkeissa.

13 80 Aikuisopisto

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	1 611	1 621	1 621	1 646	1 671	1 696
Menot	-4 252	-4 917	-4 902	-5 000	-5 100	-5 202
Toimintakate	-2 641	-3 296	-3 281	-3 354	-3 429	-3 506

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan aikuisopiston tehtävänä on tukea paikallisen aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä edistämällä elinikäistä osaamista, itsensä monipuolista kehittämistä, yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta ja moniarvoisuutta. Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto sekä maahanmuuttajien koulutusyksikkö. Aikuisopistossa järjestetään vapaatavoitteista kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta, avoimen yliopiston opetusta sekä maahanmuuttajien kotouttavaa koulutusta.

Vantaan aikuisopiston toiminnan suurimmat muutokset liittyvät aikuisten perusopetukseen ja luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen, joiden toiminta on uudistunut lakimuutosten myötä ja siten toiminnan laajuuden ennustaminen on vaikeaa. Toiminnan mahdollinen laajeneminen on otettu huomioon talousarvioesityksessä.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Opisto tarjoaa laadukasta ja monipuolista koulutusta keskitetysti, alueellisesti sekä verkossa. Opiston väestöopetuksen peruspalveluja tarjotaan kaikilla palvelualueilla. Opiston toiminnan volyymi pyritään pitämään entisellä tasolla toimintaa tehostamalla.

Aikuisopisto toteuttaa Opetushallituksen sekä opetusministeriön rahoittamia kehittämisprojekteja. Aikuisopistossa järjestetään valtakunnallisten yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita.

Pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen yhteisen kurssihallintojärjestelmän (Kursor) käyttöä laajennetaan ja kehitetään, ja tämän myötä hallinnolliset toiminnot tehostuvat. Asiakkaiden ja tuntiopettajien sähköiset työvälineet kehittyvät.

Opisto järjestää nuorille vasta maahan tulleille maahanmuuttajille suunnattua aikuisten perusopetusta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Aikuisten perusopetusta kehitetään edelleen uuden lain mukaisesti.

Kansalaisopisto-opetuksen määrää optimoidaan. Opiston kurssisuunnitteluun kehitetään edelleen kurssi- ja ainekohtaista talouden hallintaa tukeva järjestelmä. Ainealueiden taloudenohjantaan kiinnitetään entistä tarkempaa huomiota. Kustannuslaskentaa kehitetään.

Henkilöstön osaamiskartoituksia sekä tulos- ja kehittämiskeskusteluja hyödynnetään toiminnassa laajasti. Erityisesti kieli-, tietotekniikka- sekä monikulttuurisuuskoulutukseen panostetaan. Päätoimisten opettajien työtä suunnataan ainekohtaisten tuloskorttien tavoitteiden mukaan.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	17 693	14 885	15 183	15 410	15 642	15 876
Menot	-147 654	-157 839	-166 734	-170 068	-173 470	-176 939
Toimintakate	-129 961	-142 954	-151 551	-154 658	-157 828	-161 063

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen tulosalue järjestää ja kehittää suomenkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja valmistavaa opetusta 6-vuotiaille sekä avointa varhaiskasvatustoimintaa, kuten kerho-, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatustalveta ja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Uutta varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta aletaan toteuttaa asteittain Vantaalla 1.9.2018 voimaan astuneen uuden varhaiskasvatustalveta mukaisesti.

Valtuuston päätöksellä kaikilla varhaiskasvatustalveta on oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatustalveta 1.8.2018 alkaen. Muutos tulee lisäämään kokoaikaisten lasten määrää n. 969 lapsella. Muutoksen vuoksi Vantaalla otetaan käyttöön 6 paviljonkia vuoden 2018 loppuun mennessä.

Varhaiskasvatustalveta otetaan käyttöön uusi ohjausjärjestelmä. Se korvaa käytössä olevan asiakastietojärjestelmän (VATJ). Uusi järjestelmä mahdollistaa ketterämpiä sähköisiä palveluja, viestintää ja tiedottamista asiakasperheille ja digitalisoi myös henkilöstön työtä.

Varhaiskasvatustalveta jatketaan kehityksen ja oppimisen tuen toimenpideohjelman toteuttamista vuosille 2017–2021. Kansainvälisissä tutkimuksissa yhdeksi merkittäväksi varhaiskasvatuksen laatua parantavaksi tekijäksi on havaittu kasvattajien koulutus ja kokemus. Erityislastentarhanopettajia ja kehityksen ja oppimisen tuen lastenhoitajia tullaan lisäämään. Tämä vahvistaa sekä pedagogista että erityispedagogista osaamista varhaiskasvatustalveta. Muutos on kustannusneutraali, kun samaan aikaan Seuren avustajaostoja vähennetään.

Vantaa laatii vuoden 2018 aikana selvityksen 5- vuotiaiden maksuttomasta esiopetuksesta (4 tuntia/päivä) ja arvioi hakeutumista kokeilukunnaksi vuoden 2019 elokuusta alkaen.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on, että sähköisten työvälineiden käyttö lisääntyy tulosalueella. Tämä vapauttaa välitöntä työaika ydintehtäviin kaikissa ammattiryhmissä.

Varhaiskasvatus aloittaa myös uuden ohjausjärjestelmän käyttöönoton vuoden 2019 aikana.

Entistä paremman palvelukokemuksen luomiseksi Vantaan varhaiskasvatuksessa toteutetaan keskitetty palveluohjaus kaikissa tulosyksiköissä. Tavoitteena on, että perheet saavat ajantasaista tietoa kaikista alueen varhaiskasvatuspalveluista ja vaihtoehdoista.

Varhaiskasvatus osallistuu omalta osaltaan myönteisen erityiskohtelun ohjelman toteuttamiseen.

Lasten varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja toteutuksessa mahdollistetaan kaikkien lasten varhainen tutustuminen eri kieliin ja kulttuureihin. Tavoitteena on vahvistaa kaikkien lasten kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja luoda edellytyksiä aktiiviseen toimijuuteen tulevaisuudessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018 lukien. Henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskevia säännöksiä muutettiin nykyisestä. Siirtymäaika on 1.1.2030 asti.

Nykyisin yhdessä lapsiryhmässä on vähintään 1 lastentarhanopettaja (kasvatustieteen maisteri, kandidaatti tai sosionomi) ja 2 lastenhoitajaa. Uuden lain mukaan ryhmässä tulee olla 1 varhaiskasvatuksen opettaja (kasvatustieteen maisteri tai kandidaatti), 1 varhaiskasvatuksen sosionomi ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja kuitenkin niin, että vähintään 50%:lla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Muutoksen vuoksi lastenhoitajien määrä vähenee ja kasvatustieteen kandidaatteja sekä sosionomeja tarvitaan lisää. Päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksena on lakimuutoksen jälkeen vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus tai jota on täydennetty mainitulla koulutuksella sekä riittävä johtamistaito.

Lain muutoksen myötä otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda, johon tallennetaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjiä, henkilöstöä, perhettä ja lasta koskevia tietoja. Viranomaiset käyttävät tietoja toteuttaessaan lakisääteisiä viranomaistehtäviään. Tietovarannon tietojen tallentaminen alkaa vuoden 2019 alusta.

Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäinen väestö kasvaa 114 lapsella vuonna 2019. Heistä 86 lasta (75%) siirtyy varhaiskasvatuspalveluihin. Lisäksi arvioidaan, että kotihoidon tuella olevien lasten määrä alenee edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin 120. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Yhteensä lapsia tulee lisää varhaiskasvatukseen arviolta 256.

Vuonna 2019 valmistuu viisi uutta kunnallista päiväkotia Hakunilaan, Kaivokselaan, Keimolanmäkeen, Rajatorppaan ja Tikkurilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotia- (6kpl) ja perhepäiväkotitiloja (6kpl) sekä vastaavat uusien alueiden palvelutarpeeseen.

Yksityisiä päiväkoteja valmistuu kaksi vuonna 2019 Aviapolikseen ja Leinelään.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	405	462	442	449	456	463
Menot	-9 742	-10 132	-8 993	-9 173	-9 356	-9 543
Toimintakate	-9 337	-9 670	-8 551	-8 724	-8 901	-9 081

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osaavat vantaalaiset ovat elinkeinoelämän, työllisyyden ja hyvinvoinnin perusta. Laki yleisistä kirjastoista velvoittaa kuntia mahdollistamaan ja edistämään kirjaston kautta paitsi lukuharrastusta, myös elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Laki edellyttää kirjastoilta yhteisöllisyyttä, moniarvoisuutta ja kulttuurista moninaisuutta.

Vantaan kymmenen kirjastoa, kaksi kirjastoautoa ja laajat verkkopalvelut tarjoavat monilukutaidon, tietoyhteiskunnan olennaisimman taidon tueksi apua, välineitä ja sisältöjä koululaisten ja opiskelijoiden lisäksi kaikille muillekin väestöryhmille ikään, kielitaitoon tai koulutustasoon katsomatta.

Kirjasto kilpailee niin lasten kuin aikuistenkin ajasta. Tehtävässään kirjasto voi onnistua vain laajan aukiolon, osaavan henkilökunnan, viihtyisien tilojen, jatkuvasti uudistuvien tieto- ja viestintäteknikkaympäristöjen sekä monipuolisen ja houkuttelevan ja monipuolisesti sivistävän kokoelman avulla. Vasta näiden kaikkien onnistuessa kirjasto voi menestyksekkäästi tarjota mahdollisuuksia oppimiseen, itsensä kehittämiseen, virkistykseen ja yhteisöllisyyteen.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Sisälogistiikkaa kehitetään voimakkaasti. Pilottikirjasto Martinlaaksossa tavoitteena 75% työaikasäästö kuorman käsittelyssä.

Kaupungin strategisen tavoitteen ”Kaupunki tunnetaan laadukkaista palveluistaan” mukaisesti 10% Helmet-kirjastojen asiakkaista on ladannut puhelimeensa Taskukirjasto-sovelluksen.

Kotoutumista ja kielen oppimista edistävä LanGO-mobiilipalvelu oheistoimintoineen tavoittaa vähintään tuhat käyttäjää.

Tikkurilan kirjastossa toimiva Robotiikan oppimiskeskus toimii säännöllisesti ja tilojen käyttöaste on korkea.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisälogistiikan osuus kirjaston henkilötövuosista on n. 20 - 25%. Näitä prosesseja kehitetään automaation ja tekoälyn avulla. Tavoitteena on sekä parantaa asiakkaan kirjastokokemusta että saada aikaan merkittäviä työaikasäästöjä.

Uudistuneen lainsäädännön vuoksi kirjastotiloja on edelleen muokattava kohti opiskelu- ja työskentelytiloja. Tikkurilan ja Myyrmäen kirjastojen jälkeen vuorossa on Lumon kirjaston tilauudistus.

13 60 Muu koulutus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-165	-20	-20	-20	-21	-21
Toimintakate	-165	-20	-20	-20	-21	-21

Tehtäväalue sisältää säätiöiden, osakeyhtiöiden ja kuntayhtymien toimintaan varattavat menot. Vuodelle 2019 on varaus Helsingin seudun kesäyliopistolle.

13 90 Ruotsinkielinen tulosalue

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	632	663	645	654	664	674
Menot	-10 792	-12 050	-12 423	-12 672	-12 925	-13 184
Toimintakate	-10 160	-11 388	-11 779	-12 018	-12 261	-12 510

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano.

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalue järjestää päivähoitoikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa yhteistyössä Varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palvelusetelillä. Opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston päätöksen (9.8.2018) mukaan ruotsinkielinen esiopetus siirtyy osaksi ruotsinkielistä varhaiskasvatusta 1.8.2019 alkaen. Ruotsinkielinen esiopetus on vuodesta 2008 ollut osa ruotsinkielistä perusopetusta. Muutosta valmistellaan toimintavuoden 2018-2019 aikana yhdessä henkilöstön kanssa. Esiopetus järjestetään lukuvuonna 2019-2020 pääsääntöisesti edelleen alakoulujen tiloissa. Uutta varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta aletaan toteuttaa asteittain Vantaalla 1.9.2018 voimaan astuneen uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti. Ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut liittyvät varhaiskasvatuksessa käyttöön otettavaan uuteen ohjausjärjestelmään.

Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Uusi lukiolaki tulee voimaan 1.8.2019 ja lukion uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021. Ylioppilaskirjoitukset ovat digitalisoituneet vuodesta 2016 alkaen, keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutetaan sähköisesti.

Ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Prakticumissa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Tulosalueen strategiset painopistealueet vuosille 2019–2021 ovat ”Kaiken toiminnan kattava osallisuus tehdään näkyväksi”, ”Pedagogien työskentely pohjautuu pedagogiseen tutkimukseen ja pedagogit kehittävät pedagogiikkaa yhdessä”, ”Oppiminen on määrätietoinen ja yhteistoiminnallinen prosessi” sekä ”Erilaisia arvioinnin tapoja hyödynnetään oppimisen näkyväksi tekemisessä”. Näiden strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että koko tulosalueen henkilökunta käy läpi pedagogisen osaamistason kohottamiseen tähtäävän prosessin. Kaupungin strategiaan ja visioon perustuva näyttöpohjainen prosessi perustuu nykytutkimukseen, hyödyntää hyväksi

havaittua kokemusta, inspiroi, tarjoaa käytännön toimintaa ja vaikuttaa suoraan oppimiseen. Optimaaliseen osaamistason kohottamiseen tähdätään luovuttamalla prosessin johtaminen sisäisten valmentajien käsiin, unohtamatta ulkopuolisten asiantuntijoiden tukea.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden varhaiskasvatuslain vaatimusten mukaan kahdella kolmasosalla varhaiskasvatuksessa työskentelevistä tulee olla lastentarhanopettajan tai sosionomin tutkinto ja viimeisellä kolmanneksella lastenhoitajan pätevyys. Lainmuutoksen myötä lastenhoitajan vakansseja täytettäessä vakanssit on muutettava lastentarhanopettaja/sosionomi-vakansseiksi.

1.9.2019 lähtien ruotsinkielinen esiopetus siirtyy tulosalueen perusopetuksen alta tulosalueen varhaiskasvatukseen. Nykyisille esiopetuksen opettajille tarjotaan uudet työsuhteet varhaiskasvatuksen esiopetuksessa. Lastenhoitajia palkataan toistaiseksi voimassaoleviin työsuhteisiin sen sijaan että palkattaisiin henkilökuntaa henkilöstöpalveluyritys Seuresta. Toiminnan uudelleen järjestely vaatii perusopetuksen rehtoreiden ja päiväkodinjohtajien tiivistä yhteistyötä.

Tunnistetaan vähän liikuntaa harrastavat lapset ja kehitetään liikkumista aktivoivia oppimisympäristöjä. Kaikissa ruotsinkielisissä kouluissa järjestetään Liikkuva koulu -toimintaa ja ruotsinkielisissä päiväkodeissa leikkien liikkumaan -toimintaa. Helsingin skola kuuluu pääkaupunkiseudun Urhea-verkostoon.

Sähköisiä oppimateriaaleja hyödynnetään enenevässä määrin. Kaikkien uusien opettajien edellytetään suorittavan tietokoneen ajokortin vuoden 2019 loppuun mennessä. Kaikki opettajat hyödyntävät pilvipalveluita opetuksessaan. Digitaalisia palveluita käytetään yhä enemmän oppilasarvioinnissa. Guruoppilas- ja -opettajatoiminta jatkuu kaikissa kouluissa vuoden 2019 aikana, ja tulosalueen tutoropettajat kehittävät toimintaansa lukuvuonna 2018-2019. Helsingin skolan opetushallituksen rahoittama oppimisympäristöprojekti Helsingin Maker Space otetaan käyttöön lukuvuoden 2018–19 aikana.

Helsingin skolassa tarjotaan yrityskasvatusta perusopetuksen yläluokille Nuori yrittäjyys -kurssien muodossa. Yhdeksäsluokkalaiset vierailevat myös Vantaan virtuaalisessa yrityskylässä ja kaikki kuudesluokkalaiset Espoon yrityskylässä.

Helsingin kaupunki on irtisanonut erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta koskevan sopimuksen. Uusi Helsingin kaupungin kanssa solmittu sopimus kattaa ainoastaan pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien oppilaiden opetuksen, joten ruotsinkielisten palveluiden tulosalueen on itse vastattava muiden erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta.

Lukiolain vaatimat muutokset sekä uuden opetussuunnitelman valmistelu ohjaavat lukion toimintaa lukuvuonna 2018-2019. Lukioon palkatun erityisopettajan myötä opiskelijoilla on mahdollisuus saada uudenlaista yksilöllistä erityisopetusta. Helsingin gymnasiumin opiskelijat voivat valita joko yleislinjan tai globaalikasvatuksen linjan. Virtuaaliopetuksen

yhteistyö jatkuu lukuvuonna 2018–2019 GNet-yhteistyön merkeissä. Helsingin gymnasiumissa jatketaan sekä koulun sisäisten että ulkopuolisten oppimisympäristöjen kehittämistä yhteistyössä Vantaan elinkeinoelämän ja kansainvälisten ystäväkoulujen kanssa. Helsingin gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön.

Ammattioppilaitos Prakticumin kanssa tehtävä kaksoistutkintoon johtava yhteistyö jatkuu, samoin kuin yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomitutkintoon johtavien kurssien suorittamisen jo lukio-opintojen aikana.

Kehitetään johtamista; ympäristöjohtaminen, itsensä johtaminen, johtamisen johtaminen, etäjohtaminen sekä luottamuksen rakentamisen johtaminen epävakassa toimintaympäristössä.

13 91 Kulttuuripalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	508	426	355	360	366	371
Menot	-5 934	-6 608	-7 015	-7 156	-7 299	-7 445
Toimintakate	-5 426	-6 183	-6 660	-6 795	-6 933	-7 073

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kulttuuri rantautui Vantaan alueelle kivikauden ihmisten mukana 10 000 vuotta sitten. Liike ei ole pysähtynyt sen jälkeenkään. Jokien, maanteiden ja rautateiden kautta Vantaasta on vuosituhansien saatossa kasvanut nykyaikainen kansainvälinen lentokenttäkaupunki. Vantaalaiset kulttuuriympäristöt muodostavat vetovoimaisen vuorovaikutuspinnan yrityksille, kaupungille ja kaupunkilaisille.

Kulttuuripalvelut huolehtii kaupungissa harjoitettavan taide-, museo- ja kulttuuritoiminnan sekä taiteen perusopetuksen edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä yhteistyössä taiteilijoiden, festivaalitoimijoiden, kulttuurilaitosten ja -yhteisöjen kanssa kaupungin eri toimialojen välistä, alueellista ja seudullista yhteistyötä kehittäen. Kulttuuripalveluiden järjestämä toiminta vahvistaa kuntalaisten osallisuutta, luovuutta ja henkistä hyvinvointia sekä säilyttää kulttuuriperintöä ja infrastruktuuria.

Lasten ja nuorten taiteellisen toimijuuden tukeminen vahvistaa lasten osallisuutta, ehkäisee syrjäytymistä sekä lisää tasa-arvoa ja hyvinvointia. Taiteella ja kulttuurilla on suuri merkitys identiteetin muotoutumiseen. Toimintaamme ohjaa avoin ja raja-aitoja rikkova kulttuurikäsite. Kulttuuritoiminnalla, tapahtumilla ja festivaaleilla on merkitystä myös kaupungin elinkeinotoiminnan, sosiaali- ja terveyspalveluiden, opetuksen, ympäristötoimen ja kaupunkisuunnittelun alueilla. Vantaalainen kulttuurielämä, -toiminta ja -tapahtumat toteutuvat suurelta osin vapaa-ajanlautakunnan myöntämien avustusten mahdollistamina.

Kulttuurisen vanhustyön tavoitteena on tuoda seniori-ikäisten vantaalaisten elämään ja arkeen erilaisia kulttuuri- ja taide-elämyksiä ja -kokemuksia. Niihin kuuluu niin esityksiä, näyttelyjä kuin erilaisia tapahtumia, sekä oikeus osallistua taiteeseen myös tekijänä – ei ainoastaan kuulijana ja katsojana.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä.

Vantaata kehitetään tapahtuma- ja festivaalikaupunkina yhdessä elinkeinopalveluiden kanssa siten, että kaupungin tapahtumaohjelma, kulttuurikohteiden markkinointi ja kaupungin matkailun kehittäminen muodostavat houkuttelevan kokonaisuuden.

Taidemuseo ARTSIn uuden, toimintaan soveltuvan tilan löytäminen. Hankeselvitys on käynnistetty 2018.

Taide ja historia näkyvät konkreettisesti kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena kaupunkilaisten kanssa. Kaupunginmuseon ja Taidemuseo Artsin tavoitteita ovat vantaalaisen identiteetin vahvistaminen, uudenlaisten museoelämysten tarjoaminen sekä laadukkaiden kokoelmien säilyttäminen tulevaisuuden vantaalaisille.

Uudistunut Kulttuuritalo Martinus kehittyä esittävän taiteen ja kulttuurielämän päänäyttämöksi. Lumon monitoimitalon Lumosali sekä Vernissan sali tehostavat toimintaansa kulttuurin näyttämöinä.

Toiminnan tuottavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Näin lisäämme tehokkaasti ja taloudellisesti paikallisesti ja kansallisesti merkittäviä kulttuuritapahtumia ja kulttuurimatkailua. Pääkaupunkiseutuyhteistyöhön panostetaan erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Tarjoamme yhdenvertaiset mahdollisuudet lapsille ja nuorille osallistua oman kaupungin taide- ja kulttuurielämään. Monipuolisia, laadukkaita kulttuuripalveluita, taiteen perusopetusta sekä lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kaikilla palvelualueilla.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa.

Taidekasvatuspainotteista toimintaa lisätään edelleen osaksi perusopetuksen iltapäiväkerhotoimintaa.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

2018 alusta otettiin käyttöön kaupunkistrategiaan perustuvat kulttuurilinjat ohjaamaan palvelutuotantoa.

Tavoitteena on löytää taidemuseotoiminnalle (ARTSI) soveltuvat tilat. Kulttuuritalo Martinuksen toiminta laajenee ja monipuolistuu edelleen, Uusia suuria tapahtumia ja festivaaleja syntyy kaupunkistrategian määrittelemällä tavalla.

Kulttuurikeskus Martinuksen ohjelmatuotantoa lisätään ja monipuolistetaan.

Talousarviokauden 2019 aikana selvitetään Lastenkulttuurikeskus Pessille uudet tilat ja niiden sijainti.

Vantaan kaupunginmuseossa on aloitettu Kulttuuriympäristölinjaukset-hanke. Kolmivuotisessa sivistystoimen ja maankäytön toimialan yhteishankkeessa muodostetaan käsitys monikerroksisesta ja laadukkaasta vantaalaisesta ympäristöstä ja sen hoitamisesta vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	5 474	5 450	5 365	5 446	5 528	5 611
Menot	-19 594	-21 984	-25 277	-25 782	-26 298	-26 824
Toimintakate	-14 120	-16 534	-19 912	-20 337	-20 770	-21 213

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämäntavan vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Liikunta on keskeisessä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä. Liikuntapalvelut toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Liikuntaan aktivoinnin tavoitteena on tarjota edellytyksiä liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämäntavan kaikissa vaiheissa. Erityisenä haasteena on liikunnallisesti passiivisten tavoittaminen ja palveluohjaus. Yhteistyötä eri toimialojen kanssa tiivistetään edelleen. Ohjatun liikunnan painopisteenä ovat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä liikunta-apteekki-toiminnan kehittäminen. Työikäisten ryhmäliikunnan järjestämisessä tiivistetään yhteistyötä seurojen kanssa. Liikkuva koulu -toimenpiteet on vakiinnutettu osaksi kaikkia perusopetuksen kouluja. Hallituksen kärkihanketuki mahdollistaa aktiivisten oppimisympäristöjen toteuttamisen. Liikkuva päiväkotitoimenpide (Leikkien liikkumaan) -hanke on laajentunut kaikkiin Vantaan kaupungin varhaiskasvatusyksiköihin ja rakentaa fyysisesti aktiivista arkea varhaiskasvatusikäisille. Tavoitteena on Liikkuva päiväkotitoimenpiteiden vakinaistaminen osaksi perustoimintaa. Hankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuella pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia. Tarjolla olevien harrastusmahdollisuuksien markkinointia ja viestintää tehostetaan kokoamalla tarjonta yhteen paikkaan Harrastuskortti-järjestelmään.

Liikuntapalveluiden palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähi- ja alueellisia palveluita tuottamalla. Liikuntapaikkasuunnitelma ohjaa palveluverkon kehittämistä. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapaikkojen ja lähiliikuntapaikkojen uudisrakentamishankkeisiin sekä nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Koulujen ja päiväkotien pihat liitetään osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja näiden käyttöön. Liikuntapalveluihin perustettu tilavarausyksikkö hallinnoi liikuntapalveluiden tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen käyttöä. Tilavaraus- ja avustusjärjestelmien kehittämistä ja digisuunnitelman toteuttamista jatketaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Liikuntapalvelut on vuosittain mukana toteuttamassa ja luomassa olosuhteita erilaisille liikuntatapahtumille. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluja ja kaupunkia kohtaan. Kansainvälistä ja valtakunnallista medianäkyvyyttä tuovat vuonna 2019 mm. judon nuorten EM-kilpailut, maastohiihdon Suomen Cupin osakilpailu, agilityn SM-kilpailut sekä vuosittaiset tapahtumat, kuten Vantaan kestävyyskierros (Vantaa hiihto, Extreme Run, Vantaa Triathlon, pyöräilyn Vuelta Vantaa sekä Vantaa Maraton) ja palloilulajien nuorten turnaukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikkuva päiväkotitoiminta vakinaistetaan. Sporttia kaikille -toiminta vakinaistetaan taloussuunnitelmakaudella. Harratuskortti-hankkeen tavoitteena on koota yhteen tarjolla olevia harrastusmahdollisuuksia ja synnyttää uudenlaisia harrastamisen tapoja.

Liikuntapalveluiden palveluverkko kehittyy. Uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Koulujen ja päiväkotien liikuntamahdollisuuksien kartoitusta jatketaan ja liitetään kohteet osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa. Kartoitetaan päiväkotien pihat yhdessä tilakeskuksen, varhaiskasvatuksen ja sivistystoimen talous- ja hallintopalveluiden kanssa.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla ohjausresursseja. Työikäisten kurssitoiminnan osalta yhteistyömallia seurojen kanssa jatketaan ja kehitetään edelleen.

Liikuntapalveluiden tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää, ottamalla käyttöön sähköiset avustuslomakkeet ja kartoittamalla sovelluksia ohjattujen harrasteliikuntamahdollisuuksien hakemiseksi.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	893	644	724	735	746	757
Menot	-7 991	-8 610	-8 894	-9 071	-9 253	-9 438
Toimintakate	-7 098	-7 966	-8 170	-8 337	-8 507	-8 681

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10-20% osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin mm. järjestöjen ja yritysten kanssa.

Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet. Nuorisotyön uudet yhteistyömuodot ja -kumppanuudet sekä joustavasti tilanteiden mukaan elävä tekemisen tapa vahvistuvat entisestään.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Nuorisopalveluissa tiivistetään yhteistyötä sekä kaupungin muiden tulosalueiden että ulkopuolisten yhteistyökumppanien kanssa. Vuonna 2019 tavoitteena on toteuttaa uusia työmuotoja ja kehittää niitä erityisesti oppilaitosympäristössä, jotta nuorten kokonaisvaltainen hyvinvointi vahvistuisi ja sen myötä mm. ammatillisen koulutuksen

keskeyttäminen vähenisi. Nuorisotyön menetelmin vahvistetaan myös oppilaitosten yhteisöllisyyttä ja moniammatillista työtä. Uutta yhteistyötä rakennetaan myös etsivän nuorisotyön ja aikuissosiaalityön välillä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten aikuisten tukemiseksi.

Tavoitteena on ottaa nuorisopalveluiden työssä entistä paremmin huomioon terveelliset elintavat, ympäristökasvatus, kiusaamisen ennaltaehkäisy, liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja mahdollisuus osallistua kulttuuriseen toimintaan.

Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Yhteistyömuotoja kehitetään mm. järjestöjen ja yritysten kanssa.

Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on yhteisten tavoitteiden entistä parempi jalkauttaminen läpi koko organisaation ja valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä, ja eri yksiköiden toimintakulttuureja ja käytäntöjä yhtenäistetään. Myös nuorisotyön arviointia kehitetään siten, että arvioinnista saatavat tiedot huomioidaan aiempaa paremmin palveluiden kehittämisessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2019 toimitila muutoksia on tiedossa Hakunilassa ja Korsossa. Hakunilan nuorisotilan perusparannus toteutetaan siten, että se valmistuu vuoden 2019 alussa ja Korson nuorisotilalle muokataan uudet tilat Lumoon keväällä 2019.

Nuorten työpajatoimintaa kehitetään työntekijöiden ja nuorten palautetta ja ideoita hyödyntäen. Työpajatoimintaan luodaan uusia joustavampia rakenteita, työmuotoja ja yhteistyötapoja, jotka monipuolistavat työpajoille osallistuvien nuorten toimintamahdollisuuksia. Etsivässä nuorisotyössä etsitään entistä parempia keinoja vastata vaikeammin syrjäytyneiden nuorten tilanteisiin, mm. nuorten kodeissa tehtävää työtä kehittämällä. Yli 18-vuotiaille nuorille kehitetään myös avointa toimintaa yhteistyössä nuorten itsensä kanssa suunnitellen ja toteuttaen.

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta edistävien työmuotojen kehittämisessä ja toiminnan saavutettavuuden parantamisessa. Nuorisotiloissa tapahtuvan

nuorisotyön lisäksi työntekijät jalkautuvat tarpeen mukaan sinne, missä nuoret ovat: kaduille, asemille, ostoskeskuksiin ja kouluille. Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia mm. liikunnan ja kulttuurin parissa pyritään luomaan jokaisen nuorisotilan yhteyteen. Nuorisotalojen toiminnassa kehitetään kumppanuuksien hyödyntämistä, kerho- ja pienryhmätoimintaa sekä nuorten osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja ohjaamisessa.

Eritysisnuorisotyötä kehitetään laaja-alaisesti sekä alueellisen nuorisotyön osana että tukemassa nuoria myös muutamassa valitussa yläkoulussa ja ammattiopisto Variassa. Eritysisnuorisotyön roolia laajennetaan näin siten, että se entistä enemmän vapaa-ajan lisäksi tukee nuoria kokonaisvaltaisemmin myös kouluajalla.

Digitaalisuutta ja robotiikkaa hyödyntyviä uusia toimintoja kehitetään sekä tukemaan nuoria että tarjoamaan nuoria kiinnostavia uusia harrastusmuotoja.

Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta. Kehittämishankkeet vuonna 2019:

- Pajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö (AVI)
- Nuorisotyö raiteilla -hanke (OKM)
- Digitaalisen harrastamisen edistäminen nuorisotyössä (OKM)
- Koululaisten iltapäiväkerhotoiminta "Wau mikä Mahis!" (AVI)
- Moodi -hanke (ESR)

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	2 451	2 233	2 278	2 314	2 351	2 388
Menot	-31 989	-35 232	-35 914	-36 632	-37 365	-38 112
Toimintakate	-29 538	-32 999	-33 636	-34 318	-35 014	-35 724

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa järjestämisluvan mukaista ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Vastaamme osaltamme siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on, että järjestämisluvan mukainen opiskelijavuosimäärä saavutetaan ja kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat tutkinnonosat tai tutkinnon henkilökohtaisen osaamisenkehittämissuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on myös tarjota hakijoille mahdollisuus joustavaan koulutukseen hakeutumiseen huomioiden hakijoiden yksilölliset tarpeet. Opintojen keskeyttämisten vähentämiseksi luodaan toimintamalli, jossa nuorisopalvelujen työntekijät, Varian opettajat ja opiskeluhuollon työntekijät yhdistävät uudella tavalla osaamisensa ja voimavaransa opiskelijoiden hyväksi.

Tavoitteena on kehittää osaamisperusteista opetusta ja ohjausta ottamalla käyttöön aiempaa monipuolisempia oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia oppimisen tapoja opiskelijoiden yksilöllisten valintojen tukemiseksi. Lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Organisaatorakenne on muutettu vastaamaan uuden ammatillisen koulutuksen edellyttämää toimintatapaa, mikä edellyttää tavoitteellista henkilöstön osaamisen sekä työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamista. Tavoitteena on vastata alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Painopisteenä on kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden tuotteistaminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ammatillisen koulutuksen toiminta- ja rahoituslainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Säädökset tulevat voimaan vaiheittain vuoden 2021 loppuun mennessä. Säädös- ja järjestämislupamuutokset ovat edellyttäneet ja edellyttävät edelleen koulutuksen järjestäjältä oman toiminnan ja palveluiden muuttamista uusien säädösten ja määräysten mukaiseksi. Uuden toimintamallin edellyttämät rakenteelliset muutokset on tehty 2018

vuoden aikana. Vuoden 2019 painopisteenä on kehittää henkilöstön osaamista uuden toimintamallin mukaisesti hyödyntäen tiedolla johtamisen välineitä ja menetelmiä.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	1 029	981	1 001	1 016	1 031	1 046
Menot	-3 983	-3 993	-4 078	-4 160	-4 243	-4 328
Toimintakate	-2 953	-3 012	-3 077	-3 144	-3 212	-3 281

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan musiikkiopisto on musiikillisen tekemisen ja kokemisen mahdollistaja yli 2000 lapselle ja nuorelle. VMOlaisuus on musiikillisen kasvun tukemista ennakkoluulottomasti ja laadulla, tyylikkäästi ja tosissaan. VMO:ssa annetaan musiikin taiteen perusopetusta sekä suomen- että ruotsinkielellä koko Vantaan alueella. VMO on Vantaan kaupungin ylläpitämä, Suomen kolmanneksi suurin musiikkioppilaitos.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi Opetussuunnitelma hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa 12.6. 2018 ja se astui voimaan 1.8. 2018. Opetussuunnitelmassa korostuu oppilaslähtöisyys ja yhteismusisoinnin osuus. Tämä tarkoittaa painetta kasvattaa taiteen perusopetuksen sekä tuloa kartuttamattomien tuntien määrää. Uudet asuinalueet (mm. Kivistö (Aurinkokiven musiikkiluokkakoulu), Leinelä) ja niiden myötä lisääntynyt lapsiperheiden määrä kasvattavat kysyntää myös alueittain yhdenvertaiseksi. Arvioitu kasvu on 25-30 tuntia/vuosi seuraavan neljän vuoden aikana.

Toinen tärkeä tavoite on kohdentaa instrumentti- ja orkesteriopetusta maahanmuuttajille ja muuten heikossa asemassa oleville lapsille ja nuorille. El Sistema-pedagogiikkaan perustuvan Tempo-orkesteritoiminnan laajentaminen Länsi-Vantaalle tarjoaa alueellisesti tasavertaisen harrastusmahdollisuuden myös Länsi-Vantaan lapsille.

Määrärahat 1000 euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Tulot	376	302	308	313	317	322
Menot	-921	-911	-925	-943	-962	-981
Toimintakate	-545	-609	-617	-631	-645	-659

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäkitalossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on yksi Suomen suurimmista. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja ja kerhotoimintaa peruskouluissa.

Tuloskortin / tulosalueen keskeiset tavoitteet

Vantaan kuvataidekoulun uusi opetussuunnitelma hyväksyttiin vapaa-ajanlautakunnassa 12.6.2018 ja otettiin käyttöön 1.8.2018. Uusi opetussuunnitelma tuo mukanaan muutoksia opetuksen järjestämiseen, oppilasarviointiin ja lopputyökäytäntöön.

Syyslukukauden alkaessa Vantaan kuvataidekoulussa siirryttiin uuden oppilashallintojärjestelmän käyttöön. Uusi järjestelmä aiheuttaa muutoksia ja helpottaa mm. kouluun ilmoittautumista ja yhteydenpitoa oppilaiden huoltajiin. Kuvataidekoulun tavoitteena onkin lisätä ja parantaa kodin ja kuvataidekoulun välistä yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä entisestään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu jatkaa toimintansa jatkuvaa itsearviointia ja kehittämistä Virvatuli-mallin mukaisesti.

Opetusta pyritään aktiivisesti kehittämään siten, että uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnettäisiin myös kuvataideopetuksessa.

Kulttuurikeskus Orvokin remontista on tehty uusi tarveselvitys ja hankesuunnitelma. Remontti toteutetaan vuosina 2019-2021. Kuvataidekoulun osalta tämä tarkoittaa väistötilan tarvetta toimistolle ja Orvokin opetuspisteelle. Remontin yhteydessä voidaan uusia ja ajanmukaistaa opetuskalustoa ja ottaa entistä paremmin huomioon myös turvallisuusnäkökohdat.